

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO
U PULI - POLA

Broj: P-DO-31/2018-
Pula, 27. 9. 2023.
NK/NK

Na posl.broj P-68/2021

TRGOVAČKI SUD U PAZINU

ZA

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE HRVATSKE

Pravna stvar:

TUŽITELJ: ICARUS D.O.O. U STEČAJU, ROVINJ, OIB:69811896437

TUŽENIK: REPUBLIKA HRVATSKA, zastupana po Županijskom državnom
odvjetništvu u Puli-Pola

Radi: utvrđivanja osporene tražbine

PRIJEDLOG ZA DOPUŠTENJE REVIZIJE
protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske
poslovni broj 77 PŽ-8/2023-2 od 09. svibnja 2023.

I Na temelju članka 385. a. st. 1., 387. i 388. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine SL SFRJ 4/77, 36/77, 6/80, 36/80, 43/82, 69/82, 58/84, 74/87, 57/89, 20/90, 27/90, 35/91, i NN 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, dalje ZPP), Republika Hrvatska podnosi prijedlog za dopuštenje revizije protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni 77 PŽ-8/2023-2 od 09. svibnja 2023.

Prijedlog je pravodoban jer je prvostupanjski sud podnositeljici prijedloga, dostavio drugostupanjsku odluku 30. 8. 2023.

Prilog: pobijana odluka i dokaz o dostavi

II. Presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj 77 PŽ-8/2023-2 od 09. svibnja 2023., (dalje Sud) odbijena je žalba tuženice kao

neosnovana i potvrđena presuda Trgovačkog suda u Pazinu, poslovni broj P-68/2021 od 01. prosinca 2022.

III. Izražene stavove suda smatramo pogrešnim iz razloga kako ćemo obrazložiti u nastavku teksta.

Drugostupanjski sud prihvaća stavove iz prvostupanjske presude glede nastupa apsolutne zastare. Sud je pogrešno primijenio materijalno pravo.

U pobijanoj sudskoj odluci a glede konkretnog činjeničnog i pravnog pitanja, sud se poziva na primjenu odredbi članka 94. do 96. i čl. 167. stavak 1. Općeg poreznog zakona ("Narodne novine" broj 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15, 44/16 - dalje OPZ/16), odnosno, prihvaća primjenu odredbi kako je to naznačio prvostupanjski sud: "pravni institut zastare porezne zastare reguliran je odredbama članka 94. do 96. Općeg poreznog zakona ("Narodne novine" broj 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15, 44/16 - dalje OPZ/16).

Prvostupanjski sud u točkama 42., 43. i 45. (a što se potvrđuje i u pobijanoj odluci), utvrđuje datume od kojih se računa apsolutna zastara.

Ukratko, to su u konkretnom slučaju, prema stavu iz pobijane sudske odluke: 16. 1. 2016. i 07. 1. 2016.

Sud se izričito poziva na odredbe članka 94. do 96. OPZ/16.

Prilog: pobijana drugostupanjska odluke i prvostupanjska odluka

Podnositeljica prijedloga i dalje ostaje kod svih navoda izjavljenih u žalbi, da u konkretnom slučaju NIJE NASTUPILA APSOLUTNA ZASTARA, tako da nećemo opterećivati ovaj prijedlog ponavljanjem činjeničnih i pravnih navoda.

U prilogu prilažemo predmetnu žalbu.

IV. Pobijana sudska odluka protivna je pravnim shvaćanjima izraženim u presudi Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj U zpz 28/2021-6 od 25. svibnja 2021.

Slijedom navedenog, podnositeljica prijedloga određeno naznačuje pravna pitanja zbog kojih predlažemo da sud dopusti podnošenje revizije protiv označene drugostupanjske presude;

"1. Da li je parnični sud nepravilno primijenio materijalno pravo ako je primijenio odredbe članka 94. do 96. Općeg poreznog zakona ("Narodne novine" broj 147/08, 18/11, 78/12, 136/12, 73/13, 26/15, 44/16 - dalje OPZ/16), umjesto prijelaznih odredbi istog Zakona i to odredbe članka 197. stavak 2., jer u konkretnom slučaju nije proveo dokaze i utvrdio da li jeste ili nije do stupanja na snagu OPZ/16, 01. siječnja 2017., nastupila relativna odnosno apsolutna zastara, budući se radi o poreznim obvezama nastalim prije stupanja na snagu navedenog zakona ?

2. Da li je raniji zakonski zastupnik stečajnog dužnika, koji nije stečajni vjerovnik, aktivno legitimiran za vođenje parnice radi utvrđenja da ne postoji tražbina ili je samo aktivno legitimiran za vođenje parnice kao osporavatelj da dokaže osnovanost svog osporavanja?

3. Da li je dopuštanjem vođenja takve parnice narušeno načelo predmnijeve osnovanosti tražbine za koju postoji ovršna isprava te načelo vezanosti sudova za pravomoćne upravne akte u granicama njihove pravomoćnosti i da li je takvim postupanjem došlo do nepoštivanja osnovnog načela očuvanja jedinstvenog pravnog poretka, radi čijeg jedinstva djeluju različita državna tijela?"

V. Određeno izlažemo razloge zbog kojih smatramo da su navedena pitanja važna u smislu odredbe članka 385. a stavak 1. ZPP, kako slijedi:

Opći porezni zakon ("Narodne novine" br.115/16. – dalje: OPZ/16), stupio je na snagu 01. siječnja 2017. i donio je novine u odnosu na raniji Opći porezni zakon ("Narodne novine" br. 147/08,18/11,78/12,136/12,73/13,26/15 i 44/16 – dalje: OPZ/08). Najvažnija promjena, koja je stupila na snagu 01. siječnja 2017. tiče se INSTITUTA POREZNE ZASTARE.

Naime, novim odredbama o poreznoj zastari propisuje se jedinstveni šestogodišnji rok zastare te se ukida relativna zastara.

Nadalje, OPZ/16 je početak tijeka jedinstvenog šestogodišnjeg roka zastare za utvrđivanje porezne obveze vezao za istek godine u kojoj je nastala porezna obveza, dok je OPZ/08, početak tijeka te zastare vezao za istek godine u kojoj je trebao utvrditi poreznu obvezu. Institut zastoja zastare bio je propisan OPZ/08, odnosno bilo je propisano da za vrijeme trajanja postupka pred sudom zastara ne teče ako se radi naplate poreza, kamata i troškova ovrhe vodi postupak pred sudom, dok OPZ/16 propisuje zastoje zastare ne samo za vrijeme trajanja postupka pred sudom radi naplate poreza, kamata i troškova ovrhe, već i u onim slučajevima ako se radi utvrđenja poreza vodi postupak pred sudom.

PRIJELAZNI REŽIM OPZ/16

Prijelazni režim novog OPZ/16 uspostavljen je člankom 197. stavak 1, tako što je propisao da će se postupci pokrenuti do stupanja na snagu OPZ/16, 01. 01. 2017. , dovršiti prema odredbama ranijeg OPZ/08 (osim postupaka pokrenutih na temelju glave VIII. i IX. OPZ/08).

Prijelazni režim za pitanje zastare (apsolutne i relativne) uređen je člankom 197. stavkom 2. OPZ/16 na poseban način, tj. specijalnom prijelaznom odredbom koja predstavlja iznimku od općeg pravila.

Prijelazni režim uspostavljen je s ciljem reguliranja apsolutne zastare sadržan je u drugoj rečenici članka 197. stavka 2. OPZ/16. To pravilo propisuje primjenu OPZ/16 na postupke u kojima je do 01. siječnja 2017. nastupila zastara prema odredbama OPZ/08.

Ovo pravilo predstavlja klasičan primjer retroaktivnosti, jer propisuje primjenu novog zakonskog uređenja na okončane pravne situacije, tj. situacije u kojima je do 01. siječnja 2017. nastupila apsolutna zastara. Pitanje o tijeku zastarnih rokova i nastupu relativne zastare u prijelaznom razdoblju uopće nije jednostavno ni jednoznačno. Naime, analiza tako sročenog zakonskog teksta otvorila je niz pitanja o dopuštenosti

retroaktivne primjene poreznih propisa, ali i opća pitanja o pravnoj naravi zastare, pravnoj sigurnosti i jednakosti u oporezivanju. To je rezultiralo različitom sudskom praksom.

U konačnici je VRHOVNI SUD PRESUDOM broj U-zpz 28/2021-6 od 25. svibnja 2021., nedvojbeno zauzeo stav da će se postupci za utvrđivanje porezne obveze započeti prema odredbama OPZ/08, a u kojima do 01. siječnja 2017. nije nastupila relativna zastara postupci koji su pokrenuti za vrijeme važenja ranijeg zakona (OPZ/08), dovršiti će se prema odredbama novog zakona, odnosno OPZ/16, a samo oni postupci u kojima je do 01. siječnja 2017. nastupila relativna zastara, dovršit će se po ranijem zakonskom propisu, odnosno, prema odredbama OPZ/08.

Budući tuženica smatra da u konkretnom slučaju nije nastupila apsolutna zastara, pravilno primjenjujući gore navedene prijelazne odredbe, smatramo da je sud propustio pravilno primijeniti materijalno pravo i to odredbu članka 197. OPZ/16.

Stoga smatramo da je u konkretnom slučaju nužna intervencija revizijskog suda.

Prilog: stručni članak: "Tumačenje prijelaznih odredbi novog Općeg poreznog zakona povodom presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: U-zpz 28/2021-6 od 25. svibnja 2021. od 22. 9. 2021.

V. Smatramo da su postavljena pitanja bitna za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni, te je obveza Vrhovnog suda Republike Hrvatske da ujednačava sudsku praksu, jer očigledno je iz gore priloženih odluka da je u osporavanoj odluci primijenjeno pravno shvaćanje koje je suprotno ustaljenoj sudskoj praksi Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Ovakvo postupanje Suda narušava pravnu sigurnost. Dakle, u konkretnom slučaju, ne primjenjivanjem prijelaznih odredbi Općeg poreznog zakona došlo je do pogrešne primjene materijalnog prava.

Nadalje, ne utvrđivanjem svih bitnih činjeničnih okolnosti iz upravnih, poreznih spisa, došlo je i do osobito teških povreda odredaba parničnog postupka koje se odnose na dokazni postupak.

Budući je drugostupanjski sud donio odluku suprotnu stavu Vrhovnog suda RH, smatramo da u konkretnom slučaju postoji obveza intervencije Vrhovnog suda RH.

Pobijana sudska odluka protivna je pravnim shvaćanjima izraženim u presudi U-zpz 28/2021-6 od 25. svibnja 2021., koja se može činjenično i pravno primijeniti i na ovaj konkretni slučaj.

Budući da su u konkretnom predmetu, u upravnim postupcima vođenim kod Ministarstva financija te povodom upravnih sporova, sve odluke zauzele isti pravni stav da glede spornih tražbina nije nastupila apsolutna zastara, podnositeljica prijedloga smatra da je i glede toga pitanja, nužna intervencija revizijskog suda.

Prilog: primjerak presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Usž-3816/22-2 od 11. siječnja 2023.

Prema tome, u konkretnom postupku, nije sporno postojanje ovršnih isprava na strani stečajnog vjerovnika Republike Hrvatske, niti da bi te tražbine nakon donošenja ovršnih isprava na bilo koji način prestale.

Upućivanjem u parnicu bivšeg zakonskog zastupnika stečajnog dužnika a koji u trenutku podnošenja tužbe nije niti stečajni vjerovnik, istom je dana mogućnost za vođenje predmetnog postupka.

Međutim, sudovi su vezani za pravomoćne upravne akte u granicama njihove pravomoćnosti, jer se jedino tako može očuvati jedinstvo pravnog poretka, radi čijeg ostvarenja djeluju različita državna tijela.

To znači da sudovi nisu ovlašteni ispitivati zakonitost i pravilnost pravomoćnih upravnih akata (arg. iz čl. 12. st. 1. i 2. ZPP-a), dakle, u parničnom postupku nije dopušteno preispitivati pravilnost odluke sadržane u rješenju upravnog tijela.

U slučaju postojanja ovršne odluke (ovdje donesene u upravnom postupku) bilo bi dopušteno vođenje samo one parnice koja je pokrenuta povodom opozicionih ili opugnationih prigovora, tada se upućuje osporavatelj u parnicu da dokaže osnovanost svog osporavanja. U parnicu je upućen osporavatelj koji nije stečajni vjerovnik već raniji zakonski zastupnik stečajnog dužnika.

U pogledu navedenih nepravilnosti i nezakonitosti, postavljamo pitanje pod rednim brojem 2. i 3.

Podnositelj prijedloga drži da je stajalište drugostupanjskog suda o postavljenim revizijskim pitanjima pogrešno, a pravna pitanja postavljena u ovom prijedlogu su važna za razvoj prava u sudskoj praksi i za pojašnjenje pravnih standarda, naročito stoga jer je pobijanom presudom došlo do odstupanja od sudske prakse hrvatskih sudova.

Nadalje, odgovor na postavljena pitanja će utjecati na konkretnu poziciju podnositeljice prijedloga i u drugim postupcima koji se vode u odnosu na istu pravnu problematiku, stoga smatramo da je intervencija Vrhovnog suda Republike Hrvatske u širemu društvenom interesu.

VI. Slijedom navedenog, podnositeljica prijedloga predlaže da Vrhovni sud Republike Hrvatske donese rješenje kojim će dopustiti reviziju protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj PŽ-8/2023-2 od 09. svibnja 2023.

ZAMJENICA
ŽUPANIJSKOG DRŽAVNOG ODVJETNIKA

Nevenka Kovčalića

Trošak za sastava prijedloga za dopuštenje revizije: 77.797,78 kn/10.325,44 EUR